

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1393/25
29.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиље Републике Србије - Министарства одбране - Управа за инфраструктуру, Београда, чији је законски заступник Војно правобранилаштво, Београд, ул.Тимочка број 15, против тужене АА из ..., ради исплате, вредност предмета спора 500.000,00 динара, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 11986/23 од 23.5.2024. године, исправљене решењем Првог основног суда у Београду П 11986/23 од 9.1.2025. године, у седници већа одржаној дана 29.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 11986/23 од 23.5.2024. године, исправљена решењем истог суда у Београду П 11986/23 од 9.1.2025. године у ставу првом и другом изреке.

Образложење

Побијаном пресудом, исправљеном решењем у погледу имена тужене (АА а не ...), ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој исплати износ од 500.000,00 динара на име исплаћене накнаде за експропријацију катастарске парцеле ... КО ..., са законском затезном каматом почев од 17.11.2023. године, као дана подношења тужбе, па до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, одређено је да свака станка сноси своје трошкове поступка. Ставом трећим изреке, ослобођена је тужена обавезе плаћања судске таксе.

Против наведене пресуде тужиља је благовремено изјавила жалбу из свих законских разлога, побијајући је у ставу првом и другом изреке, како то произлази из жалбених навода. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући правилност пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др. закон), Апелациони суд је оценио да жалба тужиље није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Неосновано тужила у жалби указује да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, имајући у виду да побијана пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати, јер супротно наводима жалбе, изрека пресуде не противречи разлозима пресуде, а који су такође јасни и непротивречни.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Одељења за имовинско-правне и стамбене послове Општине Стари град број 465-43/2005 од 7.6.2011. године, које је правноснажно од 28.11.2013. године, поништено је правноснажно Решење о експропријацији Државног секретаријата за послове народне одбране број 1306/54 од 2.2.1955. године, којим је у корист државе ФНРЈ експроприсана к.п. ... површине 7837,2 м² КО..., за потребе Државног секретаријата за послове народне одбране, власништво ББ са 2/8, ВВ са 2/8, ГГ са 2/8, ДД са 1/8 и ЋЋ са 1/8 идеалног дела, с обзиром да земљиште у законском року није приведено намени. Према подацима Катастра непокретности на к.п. ..., градско-грађевинско земљиште, земљиште које служи за војне потребе, уписана је као сувласник АА, овде тужена, са уделом 3/192. Из документације у списима предмета, које је Министарство одбране доставило НБС уз допис XVI/4-718/2/14 (решење Трећег среског суда О бр.577/52; допис ВП 7945 од 4.4.1956. године и 18.4.1956. године, допис Народном одбору Општине Вождовац од 19.5.1956. године и налог НБ ФНРЈ – Главна централа од 28.4.1956. године), утврђено је да је по решењу о експропријацији Комисије Града Београда број 146/55 експроприсано земљиште у КО ..., уписано у ЗКУЛ број ..., парцела број ... у површини од 7.837,20 м², да се предметна парцела води, између осталих, и на наследнике пок. власника ЋЋ са 1/8 дела, те да ће Комисија исплатити накнаду за експроприсану парцелу, с тим да претходно одбије дуг по порезима до 8.4.1955. године. Као наследници пок. ЋЋ оглашени су супруга ЕЕ, ћерка ЖЖ, удата ... и мал. синови ЗЗ, ИИ и ЈЈ. Према Решењу о експропријацији Комисије дат је налог НБ ФНРЈ – Главна централа да се ЕЕ и њеној мал. деци ЗЗ, ИИ и ЈЈ исплати износ од 11.507,00 динара на име накнаде за експроприсану имовину. Пресудом Управног суда У бр.614/12 од 28.11.2013. године одбијена тужба овде тужиле чији је предмет поништај решења Министарства финансија РС број 465-02-00464/2011-07 од 20.3.2012. године, а којим је одбијена жалба овде тужиле изјављена против решења Одељења за имовинско-правне и стамбене послове Општине Савски венац број 465-43/2005 од 7.6.2011. године. Решењем Другог основног суда у Београду О 4080/16 од 13.12.2016. године на заоставштини пок. ЋЋ, између осталих, за наследника оглашена је унука оставиоца по покојном сину ЗЗ, АА из ..., овде тужена, тако да јој у наслеђе припада 1/8 идеалног дела заоставштине коју чини право коришћења са уделом од 1/8 идеалних делова к.п. ... земљиште које служи за војне потребе, површине 78 а 55 м², уписано у ЛН ... КО ...

Полазећи од овако потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилном применом одредби чл. 7 став 1 и 2, 228, 231 ЗПП и 210 став 2 Закона о облигационим односима, оценио да тужбени захтев није основан. Према разлозима првостепеног суда, иако је решењем Одељења за имовинско-правне и стамбене послове Општине Стари град од 7.6.2011. године поништено правноснажно

решење о експропријацији од 2.2.1955. године, којим је у корист државе ФНРЈ експроприсана к.п. ... површине 7837,2 м², тужила током поступка није доставила доказ да је износ од 11.507,00 динара заиста и исплаћен законским наследницима покојног ЂЂ. Тужила је током поступка доставила налог ВП број 7943 од 28.4.1956. године упућен НБ ФНРЈ-Главна централа, да се ЕЕ и њеној малолетној деци ЗЗ (правном претходнику тужиле), ИИ и ЈЈ исплати износ од 11.507,00 динара, на име накнаде за експроприсану имовину, али не и доказ да ли је и када предметни налог заиста и реализован, односно да су предметна новчана средства заиста исплаћена наведеним лицима. Како из изведених доказа не произлази да је новчана накнада заиста и исплаћена, нити евентуални датум исплате (а које околности би биле од утицаја, односно нужне приликом утврђивања ревалоризованог износа), то нису испуњени услови из члана 210 став 2 ЗОО, а који прописују начин обавезе враћања у случају стицања без основа.

Правилна је одлука првостепеног суда да тужила није доказала основаност захтева да јој се изврши исплата на основу стеченог без основа у висини од 500.000,00 динара.

Наиме, иако је тужилац у тужби предложио да се на околност висине вредности износа од 11.507,00 динара (исплаћеног 1954. године правним следбеницима пок. ЂЂ), ревалоризованог на дан подношења тужбе, као и вредности катастарске парцеле у тренутку експропријације, изведе доказ вештачењем преко вештака економско-финансијске струке и вештака геодетске струке, на припремном рочишту, које је одмах закључено и прешло се у фазу главне расправе, која је том приликом и закључена, законски заступник тужиле је предложио само читање свих писаних доказа, навео да одустаје од предлога за здруживање списка Одељења за имовинско-правне и стамбене послове Општине Савски ванац број 465-43/2005, те изјавио да других доказних предлога нема.

Са изложеног, чак и да је износ од 11.507,00 динара заиста исплаћен 1954. године (или 1956. године имајући у виду да се у списима предмета налази налог ВП 7943 број 1306/54 од 28.04.1956. године) правним следбеницима пок. ЂЂ, без економско-финансијског вештачења није се могао утврдити колики би износ тужена требало данас да врати туженом, с обзиром на датум наведене исплате, те да је исплата извршена у старим динарима. Осим тога, износ од 11.507,00 динара исплаћен је ЕЕ и њеној малолетној деци ЗЗ, ИИ и ЈЈ, те није доказано ни колико је од наведеног износа исплаћено конкретно ЗЗ, правном претходнику овде тужене. Стога су без утицаја и жалбени наводи да је налог ВП 7943 број 1306/54 од 28.04.1956. године који је упућен НБ ФНРЈ за исплату накнаде доказ да је у свему поступано у складу са одредбама тада важећег Закона о експропријацији, те да су одвојена новчана средства која су плаћена Народној банци и на тај начин извршене све радње које је тада важећи закон налагао у вези са експропријацијом.

Разлози другостепеног суда су дати у складу са актуелном праксом Европског суда за људска права по којој другостепени суд може навести сопствене разлоге за одлуку у циљу давања образложене одлуке и права на правично суђење у складу са чланом 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Сл. лист СЦГ – међународни уговори“, бр. 9/03, 5/05 и 7/05 – испр.и „Службени гласник РС – Међународни уговори 12/10) - пресуда ЕСЉП од 27.септембра 2001.године, Hirvisaari

v. Finland (49684/99, § 30-33).

Приликом одлучивања о законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе тужиле, али их није образлагао, у складу са одредбом члана 396 став 1 и 2 ЗПП, с обзиром да не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари.

Са свега изложеног, потврђена је како одлука о главној ствари, из става првог изреке, тако и одлука о трошковима парничног поступка, из става другог изреке, донета правилном применом одредбе члана 150, 153 став 1 и 154 ЗПП, имајући у виду да тужена, која је у целини успела у спору, није трошкове тражила, а тужилац који није успео у спору, на накнаду трошкова нема право, па је на основу одредби чл. 390 и 401 тачка 2 ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић